

De coronacrisis heeft enorme gevolgen – ook voor sociale en geesteswetenschappers. Deze zeven artikelen illustreren de inzet van hun data en onderzoek in onze gezamenlijke strijd tegen de crisis. Kijk voor meer informatie over deze onderzoeken op edata.nl.

Europese Commissie vraagt hulp aan RDA

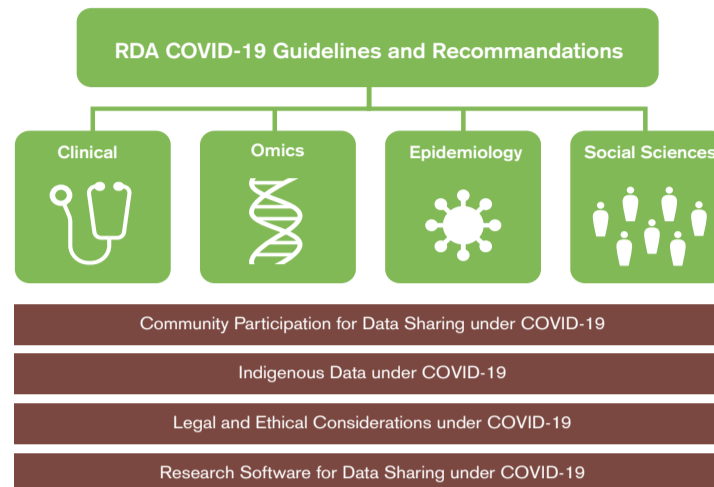
600 professionals delen kennis in COVID-19 werkgroep

De COVID-19 pandemie bewijst eens te meer dat het delen van onderzoeksgegevens noodzakelijk is. De Europese Commissie vroeg de Research Data Alliance (RDA) om hier aanbevelingen en richtlijnen voor op te stellen.

Marion Wittenberg

Eind maart ontving de RDA een rechtstreeks verzoek van de Europese Commissie om deze richtlijnen op te stellen. Ingrid Dillo, adjunct-directeur DANS, co-chair van de RDA Council en medevoorzitter van de COVID-19 werkgroep: “Meer dan zeshonderd data-professionals en domeinexperts van

Deze infographic behandelt de hoofdlijn van de uitdagingen en aanbevelingen van de COVID-19 werkgroep. Credits: RDA

over de hele wereld meldden zich aan. Onder de paraplu van de RDA hebben ze een uitgebreide reeks gedetailleerde richtlijnen voor onder-

zoekers en datastewards opgesteld in combinatie met meer algemene aanbevelingen voor beleidsmakers en financiers van onderzoek.”

Eind juli publiceerde de RDA de definitieve versie voor vier COVID-19 gerelateerde onderzoeksgebieden: klinisch onderzoek, omics, epidemiologie en sociale wetenschappen. Ook wordt er in het document uitgebreid aandacht besteed aan een viertal overkoepelende thema's: juridische en ethische aspecten, onderzoeksoftware, gemeenschapsparticipatie en gegevens van oorspronkelijke bewoners. Daarnaast is er een zeer uitgebreide, ondersteunende Zotero library opgezet waarin alle onderliggende bronnen en referenties zijn opgenomen. Een infographic biedt een overzicht op hoofdlijnen van de uitdagingen en aanbevelingen.

www.rd-alliance.org/value-rda-covid-19-0

Hulp voor medische gemeenschap bij ontsluiten van informatie

CoronaWhy bestrijdt virus met AI

1.300 vrijwilligers sloten zich aan bij CoronaWhy, een initiatief om de medische gemeenschap te helpen bij het ontsluiten van informatie over COVID-19.

Marion Wittenberg

Eén van de vrijwilligers is Slava Tykhonov, senior informatiekundige bij DANS. Hij licht toe: “Met Kunstmatige Intelligentie (AI)

maken we met CoronaWhy honderdduizenden wetenschappelijke artikelen over de familie van coronavirussen, van decennia terug tot zeer recent, doorzoekbaar. We gebruiken verschillende medische classificaties om met *Natural Language Processing* de metadata van de artikelen te verrijken. Daarnaast werken we aan het linken van artikelen aan specifieke onderzoeksvragen. *Deep Learning* gebruiken we om de affiliaties van alle

auteurs te herkennen en een database te maken met *Global Research Identifiers*, *Geonames* en dergelijke.”

Juiste plek

Artur Kiulian, een AI-onderzoeker uit Los Angeles, is de initiatiefnemer achter CoronaWhy. Hij realiseerde zich dat medische onderzoekscentra overspoeld worden door beschikbare data en informatie, en steun zouden kunnen gebruiken van

AI. Ruim 1.300 specialisten op het gebied van AI en data science van over de hele wereld sloten zich bij hem aan. Samen helpen zij de medische gemeenschap om de analyse van beschikbare gegevens die relevant zijn voor de COVID-19-uitbraak te verbeteren en te zorgen dat bevindingen terecht komen bij degenen die ze nodig hebben.

coronawhy.org

Onderzoeksgegevens online beschikbaar

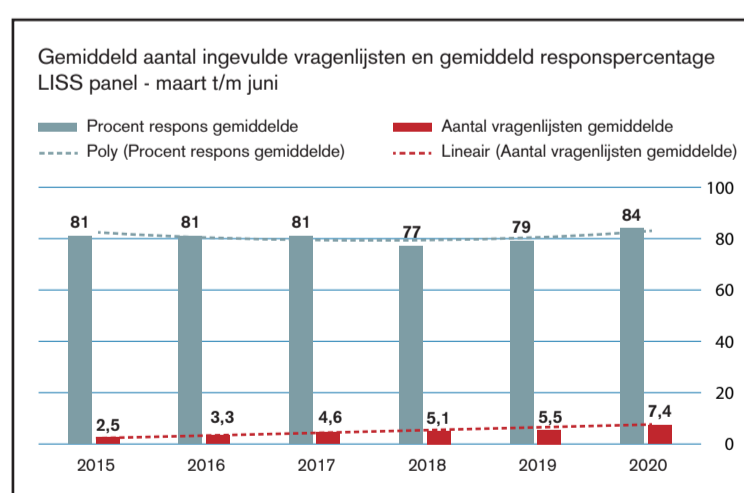
LISS panel veelvuldig ingezet

Het LISS panel is veelvuldig gebruikt om de effecten van de uitbraak van het coronavirus te onderzoeken.

Evi de Cock

LISS staat voor *Longitudinal Internet studies for the Social Sciences*. Eén van de gebruikers van het LISS panel is onderzoeker Hans-Martin von Gaudecker (Universität Bonn). Met hulp van het LISS panel kon hij al in april aantonen dat thuiswerkers dubbel voordeel hadden. Hun werkuren namen maar licht af omdat ze veel vanuit huis konden werken en tegelijkertijd hadden ze een laag risico op besmetting met het virus. Het ging hierbij vooral om veelverdieners met een vervolgoopleiding. Laagverdieners zagen een veel grotere afname in hun werkuren. Herhaalde

metingen lieten zien dat in juni de thuiswerkuren afnemen voor veelverdieners en de kloof tussen thuiswerkers en niet-thuiswerkers kleiner werd. Dit kwam onder andere door heropening van de horeca en het verspreiden van de recessie over de hele economie. Alle onderzoeksresultaten en vragenlijsten van Von Gau-

decker's onderzoek zijn beschikbaar gesteld via <https://covid-19-impactlab.readthedocs.io/en/latest/>. Ook andere onderzoekers maakten gebruik van het LISS panel. Voorbeelden zijn onderzoeken over sociale contacten, eenzaamheid (bij ouderen), financiële situatie en media-gebruik, kinderopvang, vertrouwen

in de overheid, (subjectieve) kans op besmetting, navolgen van de maatregelen, beleving medische zorg. In veel gevallen kan de data vergeleken worden met in het verleden verzamelde gegevens. Alle gegevens worden beschikbaar gesteld voor onderzoekers en beleidsmakers via lissdata.nl

Credits: CentERdata